

Havina projektin sisällöntuotto

Ohjeistus

Versiohistoria

16.9.2013	Artikkeli ja lajikorttiohjeet	Mikko Pelkonen
16.9.2013	Kuvaohjeet	Esko Piirainen
18.11.2013	Kuvaohjeet päivitetty	Esko Piirainen

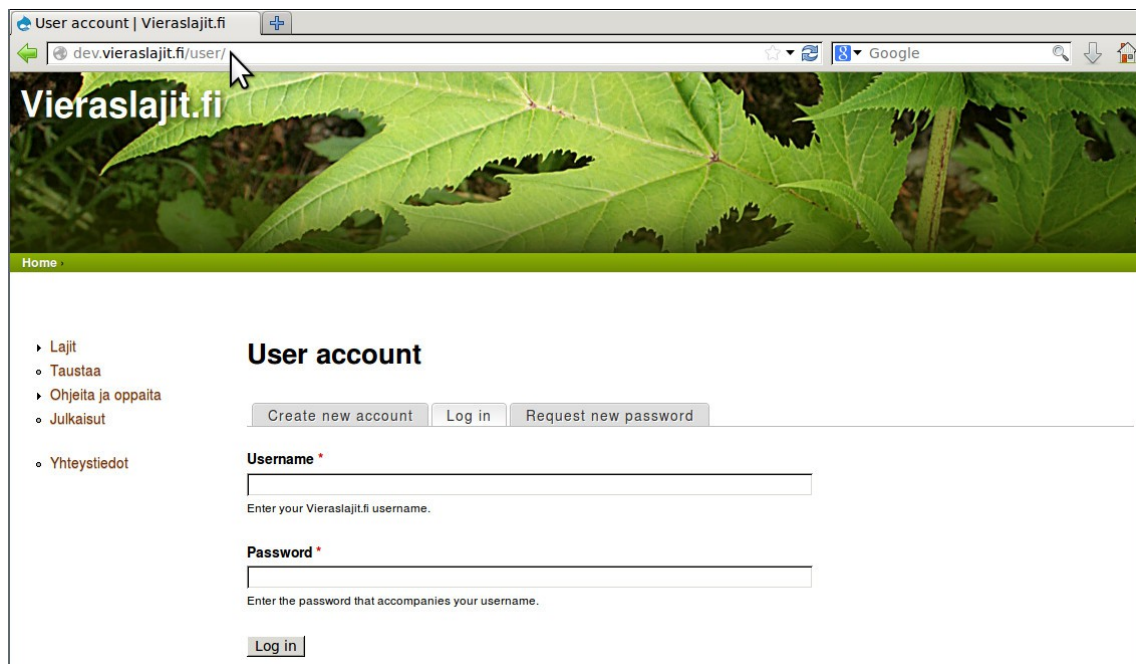
Sisältö

1 Drupal sisällönhallintajärjestelmä	3
1.1 Sisäänkirjautuminen.....	3
1.2 Tietosisältösivujen ja artikkelien muokkaus	4
2 Lajikortit	5
3 Lajikortin kuvat	7
3.1 Kuvien koko ja tallennusformaatti.....	7
3.2 Copyright/attribuutio teksti kuvan sisälle.....	7
3.3 Kuvien nimeäminen.....	8
3.4 Kuvien metadata	8
3.5 Kuvien toimitus.....	9

1 Drupal sisällönhallintajärjestelmä

Vieraslajiportaali on toteutettu Drupal-sisällönhallintajärjestelmällä. Drupalilla käyttäjät voivat muokata artikkeleita ja tietosivuja. Erillisellä tätä projektia varten luodulla lajikorttimoduulilla käyttäjät voivat päivittää valitsemansa lajin lajikortin tiedot.

1.1 Sisäänkirjautuminen

Julkaisua odottavat sivut sijaitsevat osoitteessa <http://dev.vieraslajit.fi>. Sisäänkirjautuminen tapahtuu osoitteessa <http://dev.vieraslajit.fi/user/>. Julkistuksen jälkeen sivut siirretään osoitteeseen <http://www.vieraslajit.fi/> ja kirjautuminen löytyy vastaavasti sivulta <http://www.vieraslajit.fi/user/>.

Luomme käyttäjätunnuksia pyydetessä. Ennen tunnusten luontia on hyvä käydä läpi pieni opastus järjestelmän käyttöön - tämänkin oppaan lukemisen lisäksi. Myös sellaiset henkilöt, joilla on jo tunnus, voivat luoda uusia tunnuksia kirjautumissivulta. Tämä tapahtuu ”Create new account” -painikkeen takaa. Tällainen käyttäjätunnus vaatii vielä ylläpitäjän suorittaman aktivoinnin, joka on hyvä pyytää sähköpostitse.

1.2 Tietosisältösivujen ja artikkelien muokkaus

- › Lajit
- Taustaa
- › Ohjeita ja oppaita
- Julkaisut
- Yhteystiedot

Edit Article Taustaa

View
Edit

Title *

Tags

Enter a comma-separated list of words to describe your content.

Body (Edit summary)

B I U ↵ ↶ ↷ ↺ ↻ Source

body p

Image

No file selected.

Upload an image to go with this article.

Files must be less than **12 MB**.

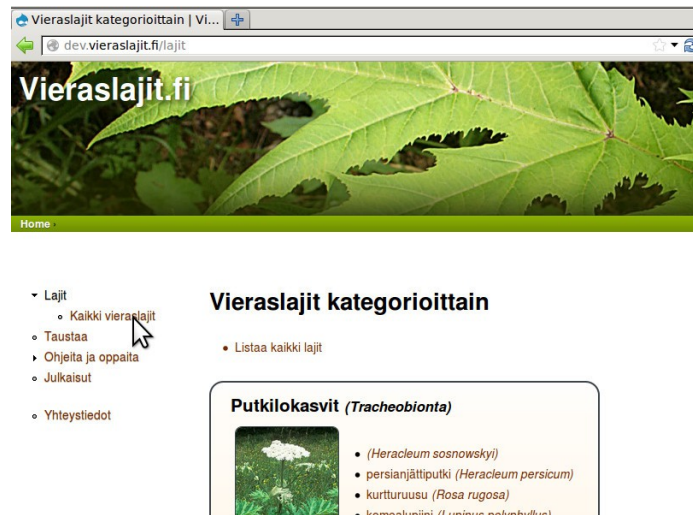
Allowed file types: **png gif jpeg**.

Kaikkia sivuja pääsee muokkaamaan navigoimalla niille valikon kautta ja painamalla sivulla olevaa ”Edit”-painiketta. Muokkaussivu on niin sanottu WYSIWYG-editori (what you see is what you get), johon kirjoitettu teksti näyttää hyvin samalta kuin lopputulos. Editorissa on painikkeet linkkien lisäämiseksi, leikepöydän käyttöön, sekä HTML-muotoiluun. Muotoilua tulisi yleisesti välttää ja työkalut ovat lähinnä tieteellisten nimien kursivointia ja listojen tekoa varten. Kappaleet erotellaan rivinvaihdolla. ”Article”-tyyppisille sivuille voi halutessaan liittää kuvan. Kuvalle voi määritellä floatin (left, right), marginaalin ja "alt" -kuvautekstin. Yleisen sisällön editorilla on myös esikatselu-toiminto, jolla saa tarkemman kuvan sivun ulkoasusta ennen julkaisua.

TODO: Tähän yhdessä sovitut ohjeet kuvien ym. muotoilun tyyllittämisestä artikkeli- ja tietosivuilla.

Uusien sivujen tekoa varten ei ole linkkiä, sillä tarkoituksena oli keskitetysti luoda sivulle valmis rakenne jonka alle sisältö tuotetaan.

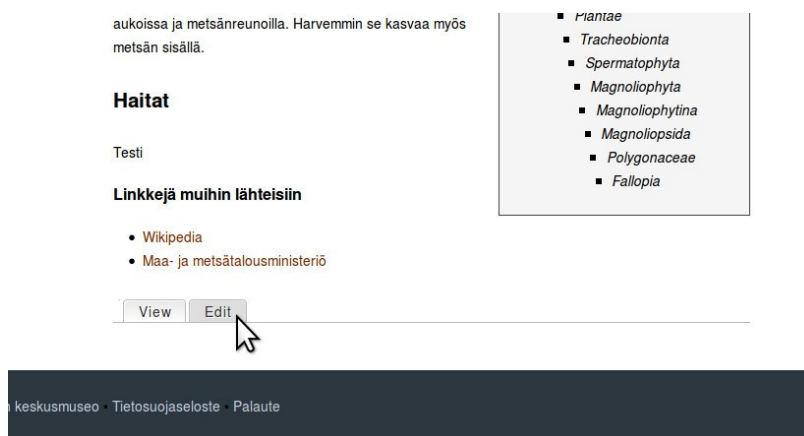
2 Lajikortit

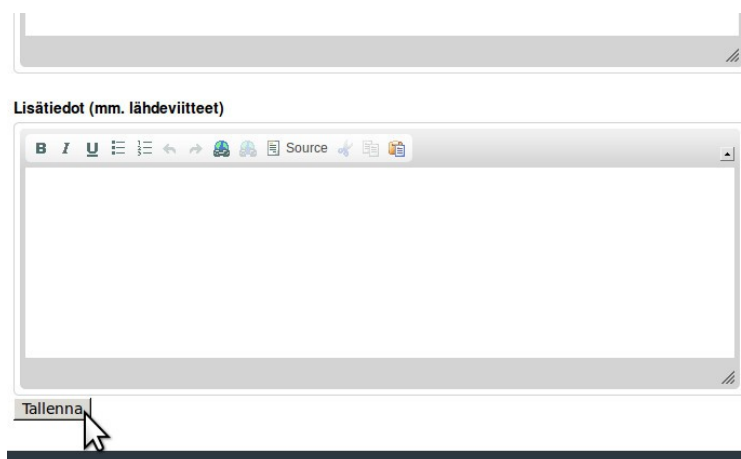
Lajikortit löytyvät “Lajit”-valikkolinkin alta kategorioittain, sekä yhtenä listana “Kaikki vieraslajit” linkin takaa.

Lajikuvauksia pääsee muokkaamaan sekä lajilistalta, että lajisivujen pohjalla sijaitsevista “Edit”-linkeistä.

korkeapiisku (<i>Solidago altissima</i>)	Edit
karhunköynnös (<i>Calystegia sepium</i>)	Edit
etelänruttojuuri (<i>Petasites hybridus</i>)	Edit
japanintatar (<i>Fallopia japonica</i>)	Edit
isosorsimo (<i>Glyceria maxima</i>)	Edit
vaalea-amerikanhorsma (<i>Epilobium ciliatum</i>)	Edit
rikkänenätti (<i>Rorippa sylvestris</i>)	Edit
(<i>Solidago gigantea</i>)	Edit
jättitatar (<i>Fallopia sachalinensis</i>)	Edit
Tarkkailtavat tai paikallisesti haitalliset	
idänpensaskanukka (<i>Cornus alba ssp. alba</i>)	Edit
rikkakananhirssi (<i>Echinochloa crus-galli</i>)	Edit

Kaikki muokattavat lajitietokentät ovat allekkain samalla sivulla, ja ne talletetaan samalla kertaa sivun lopussa olevalla “Tallenna”-painikkeella.

Jos tallennus onnistuu, järjestelmä tuo sinut samalle muokkaussivulle ja sivun ylälaitaan tulee ilmoitus onnistuneesta tallennuksesta. Myös mahdolliset virheilmoitukset tulevat sivun ylälaitaan.

svit (Tracheobionta)

✓ Lajin tiedot tallennettiin onnistuneesti!

Muokkaa lajia Japanintatar (*Fallopia japonica*)

Lajin sivu

Luonnehdinta

Japanintatar on monivuotinen, nopeakasvuinen ruoho. Japanintattaren versot voivat kasvaa jopa 3 metriä pitkiksi. Aikuperäisellä elinalueellaan Japanissa se jää yleensä pienemmäksi, 0,3-1,5 metriseksi. Japanintattaren läheinen sukulainen jättitatar (*Fallopia sachalinensis*) voi kasvaa vielä kookkaammaksi, 4-5 metriseksi, ja sillä on suuremmat, jopa yli 40 cm pitkät lehdet. Tattarien varret ovat vaaleanvihreät, lähes haarattomat, ontot ja hieman puumaiset ja niissä on usein punertavia tai punaruskeita täpliä. Varret ovat yksivuotiset ja juurakosta kasvaa joka vuosi uudet varret. Molemmat kasvit tuottavat siten runsaasti kariketta.

3 Lajikortin kuvat

Vieraslajiportaalin lajikortille voidaan liittää yksi tai useampi kuva. Viisi kuvaa lienee käytännön maksimi sille kuinka monta kuvaa kannattaa näyttää. Lajikortti toimii myös ilman kuvaa (esim. bakteereille ei liene tarvita kuvia, mutta ainakin pari kuvaa olisi kiva "ikoneiksi" ko. lajiryhmälle). Kuvat toimitetaan Luomukselle seuraavien ohjeiden mukaisesti.

3.1 Kuvien koko ja tallennusformaatti

Kuvien on syytä olla hyvälaatuisia: koko 1 - 3 megatavua ja mielellään yli 800x600 pikseliä, maksimissaan 4 megatavua, 3600x2400. (Luvut ovat suuntaa antavia). Tallennusformaateista kelpaavat jpg, jpeg ja png. Kuvista generoidaan automaattisesti erikokoisia thumbnail -kuvia eli pikkukuvia ei pidä toimittaa erikseen.

3.2 Copyright/attribuutio teksti kuvan sisälle

Emme suosita tekstin lisäämistä kuvaan. Teksti haittaa kuvan uudelleenkäyttöä ja näkyy suotta suttuisena thumbnailleissa. Kuvan uudelleenkäyttöä varten tarvittava lisenssi ja attribuutiotieto tallennetaan kuvan metadataan, josta ne näytetään kuvan yhteydessä vieraslajiportalissa. Mutta mikäli silti haluatte liittää kuvaan kuvaajan nimen tai copy-

right tietoa, lisätäkää se kuvan oikeaan alalaitaan valkoisella tai vaalean kuvan tapauksessa mustalla tekstillä jonka fontti on Arial ja koko 12 pikseliä.

3.3 Kuvien nimeäminen

Tämän dokumentin liitteenä tulisi kulkea **Havina-kuvatoimitus.xlsx** niminen tiedosto. Siitä ilmenevät lajien MX-koodit, jotka ovat muotoa MX.1234. Esimerkiksi:

Puronieriä	Salvelinus fontinalis	MX.52994
Harmaanieriä	Salvelinus namaycush	MX.52995
Hopearuutana	Carassius gibelio	MX.52996

Mikäli liite katoaa, lajin koodin saa selville myös seuraavasta osoitteesta:

<https://docs.google.com/spreadsheet/ccc?key=0AhmGUCkmdJELdHdQaENPWTZ-QeHJQVjVFWF82d2ZzRUE&usp=sharing#gid=1>

Lajin koodi tulee liittää kuvan nimen alkuun. Tunnisteessa keskellä oleva merkki on tavallinen piste. Sitä ei saa jättää pois tai korvata viivalla tai muulla merkillä. Mikäli lajille on useampia kuvia, tiedoston nimien tulee tietenkin poiketa keskenään jollakin tavalla. Saman kuvan voi halutessaan liittää useampaan lajiin kuten kolmannessa esimerkissä.

Esimerkkejä:

- MX.52994_1.jpg
- MX.52994_puronieriä_Kalle_Kuvaaja.jpg
- MX.52994_MX.52995_puronieriä_vertailu_harmaanieria.jpg

3.4 Kuvien metadata

Kuvien toimituksen yhteydessä kerrotaan seuraavat kuviin liittyvät tiedot:

1. Lisenssi
2. Tekijänoikeuksien haltija
3. Kuvaaja

Jos kaikille kuville tiedot ovat samat, riittää mainita tiedot kuvan toimituksen yhteydessä sähköpostitse. Mikäli suurin osa kuvien tiedoista on samoja, mutta joukossa on muutamia poikkeuksia esimerkiksi kuvaajan nimessä, riittää kertoa tiedot sähköpostitse, ja mainita poikkeukset.

Jos kuitenkin käytössä on paljon eri lisenssejä, kuvaajia, ym., ja toimitetaan yli kolmenkymmenen lajin kuvat, syöttäkää kuvien nimet ja tiedot liitteenä kulkevaan **Havina-kuvatoimitus.xlsx** -tiedostoon, ja toimittakaa se sähköpostitse.

Excelin sisältöä ei siis kahdessa ensimmäisessä tapauksessa pidä täyttää lainkaan (ei edes kuvien nimiä).

Lisenssi

Valitkaa jokin seuraavista. CC-BY-NC on suositus.

- CC-BY Creative Commons Attribution
  - <http://creativecommons.org/licenses/by/1.0/fi/>
- CC-BY-SA Creative Commons Attribution Share-Alike
  - <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/1.0/fi/>
- **CC-BY-NC Creative Commons Attribution Noncommercial**
  - **<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/1.0/fi/>**
- CC-BY-NC-SA CC Attribution Noncommercial Share-Alike
  - <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/1.0/fi/>
- CC-BY-ND Creative Commons Attribution-NoDerivs 3.0 Unported
  - <http://creativecommons.org/licenses/by-nd/3.0/>
- CC0 Creative Commons Zero
  - <http://creativecommons.org/publicdomain/zero/1.0/>
- ODBL Data Commons Open Database License (ODbL)
  - <http://opendatacommons.org/licenses/odbl/summary/>
- PD Public Domain
  - http://fi.wikipedia.org/wiki/Public_domain
- copyright (C) all rights reserved
  - http://en.wikipedia.org/wiki/All_rights_reserved

Tekijänoikeuksien haltija

Organisaation nimi englanniksi ja suomeksi tai ainoastaan englanniksi.

Kuvaaja

Etunimi Sukunimi tai Etunimi Sukunimi, 1.1.2013

3.5 Kuvien toimitus

Jokin seuraavista menetelmistä:

1. Dropbox (tai vastaava) -linkkinä, josta voin käydä hakemassa kuvat.
2. Pakattuna (esim zip) sähköpostin liitteenä esko.pirainen@helsinki.fi.
  - Jos pakkauksen koko ylittää 30 megatavua, jaa kuvat useampaan paketti-

tiin.

3. Jos muut keinot eivät onnistu, toimita kuvat muistitikulla museolle tai postitse osoitteeseen

Esko Piirainen, ICT-tiimi
LUOMUS
PL 17
00014 Helsingin yliopisto

! Liitä pakettiin tai muistitikulle **Havina-kuvatoimitus.xlsx**, mikäli sen käyttö oli tarpeen, tai jos ei ollut, kerro sähköpostitse lisenssi, ym. tiedot. !